

THÁI THUỜNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 113

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 18/10/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lư

Chư vị đồng học, chào mọi người! Mời xem đoạn thứ 49 trong Cảm Ứng Thiên:

Thường cấp phi nghĩa, hình cấp vô cô.

賞及非義。刑及無辜。

Ban thưởng không đúng nghĩa, xử phạt người vô tội.

Hai câu này chính là nói về việc thưởng phạt bất minh, đúng sai điên đảo. Trong phần chú giải chú được rất hay, chúng ta phải thường xuyên đọc, phải thường ghi nhớ: “*Ban thưởng là vì đạo, mền phục đức hạnh, báo đáp công lao, là đại lễ để triều đình khuyến khích lòng người. Không đáng thưởng mà thưởng, đây gọi là phi nghĩa.*” Không đáng là không nên làm, không nên thưởng mà lại ban thưởng, đây gọi là phi nghĩa, “*nghĩa*” là việc nên làm. Đây chính là không biết đúng sai, không tôn trọng pháp luật, hành vi này nhất định sẽ tăng trưởng tư tư tự lợi. Trong xã hội từ xưa đến nay, chúng ta nhìn thấy rất nhiều người kết bè kết đảng, phá hoại thể chế quốc gia, nhiễu loạn xã hội, tổn hại người dân lương thiện, đều là do những người này làm ra.

Hai câu sau cùng này nói được rất hay: “*Đề cử kẻ tà vạy, loại bỏ người chánh trực, sẽ khiến trời nổi giận.*” Câu nói này là lời chân thật, thế nhưng người thế gian nghe thấy thì cho là mê tín. Vào thời xưa, thánh nhân tuy không thường nói đến việc này, “*Khổng tử không nói nhiều về chuyện quỷ thần quái dị.*” Khổng phu tử không nói nhiều về thiên đạo, nhưng không phải không nói đến. Hơn nữa, người Trung Quốc đối với thiên địa quỷ thần, lý luận và sự thật của nhân quả báo ứng biết được rất nhiều, trong các sách xưa, chúng ta hầu như chỗ nào cũng có thể xem thấy. Nhưng thánh nhân đối với những sự việc này không đề xướng, không đề xướng là có lý do của việc không đề xướng, các ngài hy vọng trí tuệ và trình độ tri thức của chúng ta ngày càng nâng cao hơn. Những việc thiên địa quỷ thần này, người thế gian chỉ biết nó là đương nhiên chứ không biết tại sao như vậy. Trong kinh luận, Phật đã đem những đạo lý dĩ nhiên nói được rất rõ ràng, nói được rõ ràng, nói được thấu triệt, cho nên kinh Phật không thể không đọc.

Chỉ có chân thật hiểu được triệt để thì bạn mới có thể làm được chuyển biến lớn về mặt ý niệm.

Phật pháp dạy người từ lúc sơ phát tâm thẳng đến quả địa Như Lai, tổng cương lĩnh, tổng nguyên tắc của việc tu học chính là những gì nói trong kinh Kim Cang: “Nên không trụ vào đâu mà sanh tâm kia.” Đại sư Lục tổ Huệ Năng của Tông môn khai ngộ chính bởi câu nói này. Câu kinh văn này cùng với câu sau cùng mà Phật nói “liã tất cả tướng, tu tất cả thiện” là một ý nghĩa. “Nên không trụ vào đâu” chính là “liã tất cả tướng”, “mà sanh tâm kia” chính là “tu tất cả thiện”, có thể nói hai câu sau cùng chính là chú giải cho hai câu ở phía trước. Chỗ khác nhau giữa chư Phật Bồ-tát với hết thảy phàm phu chính là phàm phu chấp tướng tu thiện, cho nên quả báo có hạn, tuyệt đối không ngoài những gì họ chấp trước. Chín pháp giới đều gọi là chúng sanh, chúng sanh trong chín pháp giới phân biệt, chấp trước nên có quả báo rộng hẹp, sâu cạn khác nhau. Chấp trước là tổn thất rất lớn, nếu chấp trước rất kiên cố thì phước báo sẽ càng nhỏ, cho dù có tu điều thiện lớn đến đâu thì phước có được cũng rất nhỏ. Vì sao vậy? Vì phân biệt chấp trước của bạn đã vẽ thành một cái vòng ở đó, bạn không thể ra khỏi cái vòng đó. Từ chín pháp giới hướng lên trên nữa thì ý niệm phân biệt chấp trước càng phai nhạt, thế nên tâm lượng của họ càng lớn, phước do tu thiện có được cũng càng lớn, hoàn toàn tỷ lệ thuận với sự mở rộng tâm lượng. Trên quả địa Như Lai, vọng tưởng, phân biệt, chấp trước đều xả được sạch sẽ, cho nên việc thiện dù nhỏ đến đâu thì phước báo đều là tận hư không, khắp pháp giới, là viên mãn.

Phật dạy chúng ta như vậy, những điều này là chân tướng sự thật. Chúng ta vì sao lại không chịu học, sao vẫn còn tính toán chi li, niệm niệm không chịu buông xuống vậy? Không những buông xuống danh lợi, buông xuống ái dục, buông xuống sở thích, chúng ta thường nghe nhà Phật nói: “*Buông xuống hết thảy thân tâm thế giới.*” Buông xuống không phải là không làm việc gì, sau khi buông xuống thì phải vì hết thảy chúng sanh mà phục vụ, tu hết thảy thiện, lợi ích tất cả chúng sanh. Lợi ích còn phải chú ý đến nhiều ích nữa, dùng cách nói hiện nay là lợi ích lớn nhất, lợi ích viên mãn nhất, lợi ích cứu cánh nhất thì mới gọi là nhiều ích. Khởi tâm động niệm, hành vi tạo tác đều là vì quảng đại chúng sanh, vì hết thảy chúng sanh, tuyệt đối không có một ý niệm vì lợi ích bản thân; vì chính mình, tức là chưa thể buông xuống bản thân, đây là chỗ khác biệt giữa Phật và chúng sanh.

Chúng ta phát tâm học Phật, muốn làm Phật, muốn làm Phật thì phải phá bốn tướng. Bốn tướng đó là tướng ta, tướng người, tướng chúng sanh, tướng thọ

giả, chính là thân tâm thế giới mà tổ sư đại đức thường nói đến. “Tướng ta” là chỉ cho thân tâm của chính mình, thân thể là do tứ đại hòa hợp, đây là tướng ta. Khởi tâm động niệm, phân biệt chấp trước, đây là ý thức đang tác quái, phàm phu đem nó xem thành tướng của tâm, trong Phật pháp nói đây là vọng tâm, không phải chân tâm, đây là nói về thân tâm. Ngoài thân tâm chính là thế giới, trong thế giới này, nhìn từ trong không gian thì thấy có tướng người, phàm những gì đối lập với chính mình thì là tướng người. Ngoài tướng người ra còn có tướng chúng sanh, tướng chúng sanh là bao gồm thực vật, khoáng vật mà ngày nay nói đến, cho đến hiện tượng tự nhiên. Phàm là những hiện tượng do các duyên hòa hợp mà sanh khởi đều gọi là tướng chúng sanh. Do đây có thể biết, tướng người là chúng sanh hữu tình trong y báo của chúng ta, tướng chúng sanh là chúng sanh vô tình trong y báo của chúng ta, là thực vật, khoáng vật, hiện tượng tự nhiên mà ngày nay nói đến. Cái sau cùng là tướng thọ giả, là nói về thời gian: quá khứ, hiện tại, vị lai, hết thảy những thứ này đều từ trong vọng tưởng, phân biệt, chấp trước mà biến hiện ra, không phải là sự thật. Cho nên Phật mới nói “phàm những gì có tướng đều là hư vọng”, cái tướng đó chính là bốn loại tướng này, bốn loại tướng này bao gồm tất cả các hiện tượng trong hư không pháp giới. “Phàm những gì có tướng” là chỉ những điều này, thảy đều là hư vọng, không có cái nào là chân thật. Khi nào bạn có thể thấy được rõ ràng chân tướng sự thật thì đây là đại học vấn. Bạn buông xuống được bốn tướng này rồi, không còn chấp trước chúng nữa, đây là công phu chân thật! Từ chỗ này mà sanh tâm, sanh tâm gì vậy? Trên cầu Phật đạo, dưới độ chúng sanh, sanh tâm này. Đây chính là làm tất cả thiện, đây là chân thiện, bên trong một chút tà ác cũng không có. Cái gì gọi là tà? Trái ngược với chân tướng sự thật thì gọi là tà. Nói cách khác, bạn vẫn còn ý niệm về bốn tướng thì ý niệm này là tà niệm; hành vi sanh ra từ tà niệm thì gọi là tạo ác, đây là ác.

Sự việc này chỉ có Phật mới có thể nói ra được. Người thế gian, người cõi trời, cho đến Thanh văn, Bồ-tát ở trong thập pháp giới cũng không nói được. Vì sao vậy? Vì chưa xả hết bốn tướng. Tuy là chúng sanh trong tứ thánh pháp giới đã buông xuống rất nhiều so với chúng ta, nhưng chưa cứu cánh, chưa triệt để, trong kinh Phật thường nói: “Chấp ta tuy hết nhưng chấp pháp vẫn còn”, đây chính là chưa triệt để buông xuống. Dùng cách nói hiện nay đó là không còn chấp trước nữa, đã hoàn toàn buông xuống nhưng vẫn còn phân biệt, chưa đoạn hết vọng tưởng, cho nên vẫn ở trong phạm vi của thập pháp giới. Những việc thiện mà họ tu tuyệt đối không ra khỏi thập pháp giới, hết thảy những việc thiện mà phàm phu trong lục đạo tu được cũng không thể ra khỏi lục đạo. Trong lục đạo

còn có tam giới, chúng ta phải ghi nhớ, nếu như không đoạn dục, dục đây là dục vọng, ý niệm tham đối với danh văn lợi dưỡng, ngũ dục lục trần, nếu vẫn chưa đoạn tâm này thì không ra khỏi Dục giới. Tất cả thiện pháp mà chúng ta tu được sẽ hưởng ở đâu? Hưởng ở Dục giới. Nếu như bạn đoạn dứt ái dục và thị dục, tu hết thấy thiện, nhưng vẫn chấp tướng như cũ thì quả báo có thể sẽ hưởng tại trời Sắc giới hoặc Vô Sắc giới, không thể thoát khỏi tam giới, không thể thoát khỏi luân hồi. Điều này đã nói rất rõ ràng, bạn có tu thiện lớn đến đâu thì phước của bạn được vẫn có giới hạn. Cho nên, đồng tu học Phật cần phải hiểu rõ những đạo lý này, phải ghi nhớ lời dạy của Phật, phải hết lòng nỗ lực tu học.

Đại thừa xác thực là cửa phương tiện, người xưa nói không sai: “Từ bi làm gốc, phương tiện làm cửa.” Không giống như Tiểu thừa, Tiểu thừa thì nhất định phải phá được chấp ta của chính mình, rất không dễ dàng, vô cùng khó khăn! Phương pháp của Đại thừa rất xảo diệu, đem ý niệm này chuyển trở lại, thay đổi ý niệm. Lúc mê thì niệm niệm nghĩ cho mình; sau khi giác ngộ rồi thì niệm niệm vì chúng sanh, còn chính mình thì không có thân, cũng không có mạng. Thân là ai? Thân là hết thấy chúng sanh, mạng cũng là hết thấy chúng sanh, chỉ có một ý niệm này, phục vụ cho hết thấy chúng sanh. Trong khi phục vụ, điều quan trọng nhất là giúp đỡ chúng sanh giác ngộ. Chúng ta thấy trong kinh Bát-nhã, thật ra kinh Đại thừa nào cũng vậy, không có ngoại lệ, chẳng qua là trên kinh Bát-nhã giảng rất rõ ràng. Khi Thích-ca Mâu-ni Phật còn tại thế, bạn thấy trong đời sống của ngài từng li từng tí đều là giúp hết thấy chúng sanh giác ngộ, từ việc mặc áo, ăn cơm. Mọi người đều rất quen thuộc với kinh Kim Cang, Phật mỗi ngày đắp y trì bát đi vào thành Xá-vệ khát thực, đây là gì vậy? Đây là Phật pháp cứu cánh viên mãn. Phàm phu chúng ta tâm ý qua loa nên không nhìn ra. Tôn giả Tu-bồ-đề đã nhìn ra được, ngài hiểu rõ, mười phương ba đời hết thấy chư Phật nói vô lượng Phật pháp cho chúng sanh đều biểu hiện hoàn toàn trong việc mặc áo ăn cơm, vô cùng viên mãn.

Đương nhiên, chỉ có người nhìn thấy thì mới biết học, người đó mới học được. Chúng ta muốn học nhưng lại không nhìn ra thì đi đâu để học đây? Vậy chúng ta muốn hỏi, tôn giả Tu-bồ-đề rốt cuộc đã nhìn thấy điều gì? Điều mà tôn giả Tu-bồ-đề nhìn thấy chính là “vô trụ sanh tâm”, cho nên ngài không ngừng tán thán: “Hiếm có, Thế Tôn!” “Sanh tâm” chính là đời sống thường ngày, giống như mọi người chúng ta vậy, không có gì khác. Chúng sanh khởi tâm thì trụ, cái gì là trụ? Vọng tưởng là trụ, phân biệt là trụ, chấp trước là trụ, trụ rất kiên cố. Thích-ca Mâu-ni Phật biểu hiện cho chúng ta thấy là vô trụ, điều này hiếm có! Chúng ta

từ trong đây mà thể hội thì sẽ học được, chúng ta sẽ biết nên sống đời sống như thế nào, nên làm người như thế nào, đây là đại viên mãn, đại tự tại, hạnh phúc chân thật. Không có trí tuệ viên mãn thì bạn không thể phân biệt được đúng sai, lợi hại, nếu bạn là người chấp pháp thì sẽ thưởng phạt không công bằng, sẽ tạo vô lượng vô biên tội nghiệp. Sau khi hiểu rõ thì bất luận ở cương vị gì cũng đều là hành Bồ-tát đạo, đều là tu tích vô lượng vô biên công đức. Tôn giả Tu-bồ-đề sau khi nhìn thấy cũng tán thán hiếm có. Ở chỗ này nói về người làm quan, đây là quan hiếm có, không khác gì với Thế Tôn, điều này chúng ta phải thể hội, phải học tập. Tốt rồi, hôm nay thời gian đã hết, chúng ta giảng đến đây.